

Aan:
de minister van Economische zaken,
Landbouw, en Innovatie,
t.a.v. dhr. R.W.A. Roosdorp
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Assen, 15 juli 2011
Ons kenmerk 28/3.11/2011005451
Behandeld door de heer W. Huizing (0592) 36 58 07
Onderwerp: Windpark De Drentse Monden, notitie Reikwijdte en Detail

Geachte heer Roosdorp,

Bij brief van 28 juni 2011 zond u ons de Notitie Reikwijdte en Detail voor de MER over het windpark voor De Drentse Monden. Bij dezen maken wij gebruik van de mogelijkheid om daarover een zienswijze in te dienen.

Gebiedsvisie windenergie

Samen met de vier gemeenten in het provinciaal zoekgebied voor windenergie, waaronder de gemeente Borger-Odoorn, stellen wij een Gebiedsvisie Windenergie op. Deze visie willen wij gebruiken als beoordelingskader voor het windpark De Drentse Monden en voor andere plannen voor windparken. Daarnaast gebruiken wij het in de communicatie met de bevolking en voor het versterken van de sociaaleconomische functie van windenergie. Daarmee wordt het opstellen van de Gebiedsvisie een apart spoor, naast het spoor voor het windpark De Drentse Monden.

Wij hebben met de betrokken ministeries EL&I en I&M de afspraak gemaakt dat de informatie die in beide sporen beschikbaar komt, onderling wordt uitgewisseld. Qua planning is daarbij het doel om de gebiedsvisie uiterlijk af te ronden op het moment dat het MER Drentse Monden gereed is.

Landschap en openheid

Het initiatief De Drentse Monden ligt in een sociaaleconomisch kwetsbaar gebied, waarin ook sprake is van bevolkingskrimp. Het plan omvat een gebied van ongeveer 60 km², waarin 50 tot 100 windturbines worden geplaatst. Dus: een omvangrijk windpark, zeker op de schaal van Drenthe en zelfs op de schaal van Nederland.

Voor een goede beoordeling ontbreekt op dit moment een toetsingskader. Immers de Structuurvisie windenergie op land van de rijksoverheid bevindt zich nog in de beginfase. Dit bemoeilijkt een goede beoordeling, met name voor die aspecten waarvoor nu nog geen normen of een kader zijn geformuleerd.

Wij doelen dan in het bijzonder op het aspect Landschap en de kwaliteit Openheid, in combinatie met het "draagvermogen" van het gebied, mede gelet op de acceptatie door de bewoners. In de notitie is vermeld dat er aan dit punt aandacht wordt besteed, maar een beoordelingskader wordt niet genoemd.

Wij adviseren u daarom in het kader van het opstellen van de MER een beoordelingskader te ontwikkelen voor dit onderdeel.

In dit verband wijzen wij u erop dat wij in het kader van het IPO-aanbod voor de realisatie van de rijksdoelstelling van 6000 MW windenergie op land, een aanbod hebben gedaan voor de realisatie van 200 tot 280 MW in het totale provinciaal zoekgebied. Wij constateren dat De Drentse Monden een omvang heeft van maar liefst 300 tot 450 MW en daarmee, mede gelet op ons aanbod, een dusdanig buitensporige omvang heeft dat dit hier volgens ons niet passend is. Wij adviseren u daarom in ieder geval een alternatief te ontwikkelen die qua omvang in lijn ligt met ons aanbod van 200 tot 280 MW.

Sociaaleconomische situatie, krimp en vergroting acceptatie

Wij observeren dat in de nabije omgeving van grootschalige windparken in het algemeen sprake is van grote ruimtelijke effecten en negatieve milieueffecten. Daarom is in dit soort situaties volgens ons behoefte aan nieuwe verdien- en compensatiemodellen, die kunnen bijdragen aan het vergroten van de acceptatie door de bevolking.

Daarvoor bestaan in Nederland constructies als het participeren door middel van obligaties of een jaarlijks bedrag in een gemeenschapsfonds. Er ontstaat volgens ons echter pas een duidelijke meerwaarde als sprake is van een directe financiële relatie tussen omwonenden en windpark. In de vorm van een aandeelhouderschap of het gebruik van ter plekke geproduceerde energie, tegen een lager tarief. Daarbij is van belang dat de koppeling zichtbaar is tussen de feitelijke productie van het windpark en het gebruik door de omgeving (geen wind: geen goedkope elektriciteit).

Qua oplossing denken wij bijvoorbeeld aan een afspraak om eventueel belemmerende regelgeving voor dit gebied, al dan niet tijdelijk, niet van toepassing te verklaren. De Crisis- en Herstelwet biedt op zich mogelijkheden voor het afwijken van regelgeving op het vlak van ruimte en milieu, wanneer sprake is van innovatieve oplossingen. Hier gaat het over een innovatief verdien- en compensatiemodel in een sociaaleconomisch kwetsbare regio dat de acceptatie van windenergie versterkt. Inspiratie op dit punt kan mogelijk worden verkregen uit de wijze waarop de nabijgelegen windparken op Duits grondgebied worden gerealiseerd.

Wij adviseren u de mogelijkheden op dit vlak nader te verkennen in het kader van de MER, ook al zou dit strikt genomen buiten de strekking van het MER vallen. Dit vanwege het achterliggend belang dat overigens verder strekt dan dit initiatief.

Alternatief buiten het Aandachtsgebied LOFAR

Wij constateren dat een belangrijk deel van het plangebied is gelegen in het zogenaamde Aandachtsgebied voor het radioastronomieproject LOFAR. Op dit moment is nog niet duidelijk of windturbines geplaatst kunnen worden in het Aandachtsgebied. Het is inmiddels wel duidelijk geworden dat de aanwezigheid van het Aandachtsgebied een belangrijke risicofactor is voor realiseren van het windpark in de geplande omvang.

Wij adviseren u daarom nu al een alternatief uit te werken dat alleen het gebied buiten het Aandachtsgebied van LOFAR omvat.

De fase na gebruik

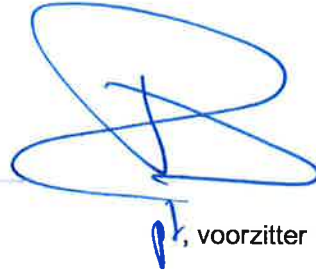
In de notitie wordt geen aandacht besteed aan het verwijderen van de turbines en de consequenties daarvan voor het omringende gebied. Zijn bijvoorbeeld de veronderstelde positieve sociaaleconomische effecten dan nog geborgd? Het valt namelijk niet uit te sluiten dat windparken, een tijdelijk verschijnsel blijken te zijn. Daarom adviseren wij u, ook onderzoek te doen naar deze fase.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

secretaris

, voorzitter